

Maarit Nermes
toimittaja, tietokirjailija
erikoistunut kaavoitukseen ja maankäyttöön
Nermedius YEH
PL 219
20101 Turku

Ympäristöministeriö
kirjaamo@ym.fi

Lausunto hallituksen esityksestä maankäyttö- ja rakennuslain muuttamiseksi (YM019:00/2015, 22.6.2016)

Yleistä

Hallituksen ”normipurku”lainsäädäntö on perustuslaissa vahvistetun kuntalaisten itsehallinnon vastaista, mikä on jo näkynyt kuntalain uudistuksessa ja pyrkimyksenä lakkauttaa kuntalaisten laillisuusvalvonta ei kunnallisvalitus. Myös oikeusmaksulain (11.12.2015/1455) hyväksyminen – vielä ilman perustuslakivaliokunnan käsittelyä – loukannut kansalaisten oikeuksia. Hallinto-oikeuksien maksujen nostaminen monikertaiseksi on vaikeuttanut kansalaisten, kuntalaisten, verovelvollisten ja pk-yrittäjien asemaa. Markkinaoikeuteen ei pk-yrittäjillä ole enää asiaa, koska hinnat ovat nousseet jopa 1000 %. KHO:lle pitää nykyisin maksaa 500 euroa siitä hyvästä, että asiakirjassa lukee ”valituslupaa ei myönnetä”.

Vaikka kuntalaissa ja MRL:n sekä perustuslaissa kauniisti puhutaan kuntalaisten itsehallinnosta, niin käytännössä kansalaisilla ja kuntalaisilla ei ole todellisia vaikutusmahdollisuuksia tässä korporatiivisen päätöksenteon ja rakenteellisen korruption maassa. Kaavoitukseen ja rakentamiseen on tässä maassa aina liittynyt kaavoitus- ja rakennuskorruptio, sen ovat historia ja oikeudenkäynnit osoittaneet. Koska hallitus ei halua edistää demokratiaa esimerkiksi hyväksymällä suoria sitovia kansanäänestyksiä kunnallisina ja valtiollisina tai suoraa pormestarinvaalia, eikä puoluerahoitusta ja vaalirahoitusta haluta oikeasti avata ja julkistaa, niin ”normipurku” kaavoitus- ja rakennuslalla pääsääntöisesti merkitsee lisää pimitystä ja kähmintää.

SSS-/SOS-hallitus ovat selvästi Rakennusteollisuuden, Betoniteollisuuden, EK:n ja Kehittyvien Maakuntien Suomen eikä kansalaisten asialla. Kaavoitus ei oikeasti ole suurin ongelma kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen saamiseksi, vaan rakennus- ja kaavoituskorruptio, jonka avulla esimerkiksi ”yleishyödylliset” SATO (kok/kesk) ja VVO (SDP/vas) sekä Nuorisosäätiö (kesk) kuppaaavat ARA:n osin myös RAY:n julkisia ja sitten rakentavat ylihintaisia vuokra-asuntoja, joiden tuotoista voidaan maksaa vaalitulua. Ainoat todella yleishyödyllisiä rakennuttajia ovat kunnat ja muutamat oikeasti yleishyödylliset yhteisöt. ARA:n ja RAY:n asuinrakentamistukia ei tule myötää kuin kunnille ja oikeasti yleishyödyllisille yhteisöille, kuten ASPA, ja asettaa selkeä vuokratto yleishyödylliselle asuntotuotannolle. Kaavoitusprosessi kestää kunnissa kyllä joskus kauan, mutta

se johtuu pääasiassa siitä, etteivät valtapuolueet heti päästä gryndaajien kanssa yksimielisyyteen kaavoituskorruption hinnasta, ei siitä että kansalaiset haittaisivat keskeisten puolueiden ja kiinteistökeinottelijoiden mukavaa yhteistyötä.

Rakennusmääräyksissä, kuten yksityiskohtaisissa melu-, eristys- yms. on paljonkin purettavaa. Asun sata vuotta vanhassa puutalossa, jonkalaista ei saisi nykymääräyksillä enää rakentaa. Kuitenkin se on paljon terveellisempi, miellyttävämpi ja mukavampi asuintalo kuin ne nykyiset homehtuvat, putkivuoto-susibetonitalot, jotka on rakennettu nykyisten ”hyvien” rakennusmääräysten vallitessa. Vaikka rakentamismääräyksiä on koko ajan lisätty, niin rakentamisen laatu on vain huonotunut.

Esimerkiksi tiukkojen melumääräysten asettaminen asuinrakennuksille on vinoutunutta kaavoitus- ja rakennuspolitiikka, sillä ensisijaisesti pitäisi estää melun syntymistä, mikä kaupungeissa merkitsee liikenteeseen, tarkemmin sanottuna henkilöautoliikenteeseen puuttumista. VN on kyllä asettanut melurajat ja MRL:ssä veloitetaan pitämään myös meluntorjunnasta huolta, mutta mitään ei tapahdu. Esimerkiksi Turussa koko keskusta-alueella ylittyvät VN:n melurajat, mutta kaupunki sanoo, ettei mitään voida tehdä. Energiankäyttöön asumisessa voidaan vaikuttaa nostamalla riittävästi haittaveroja, sekä sähkön (varsinkin sähkölämmitys) että lämmön veroja ja ohjaamalla talo/korttelikohtaiseen uusiutuvan energian tuottamiseen, mielellään jatkossa myös älyverkkojen avulla, jolloin ylimääräisä sähkö voidaan myydä markkinoille.

Meluasiala ei ole ainoa, jossa kuntalaisilla ja kansalaisilla ei näytä olevan mitään oikeuksia. Esimerkiksi taas Turusta: Turun kaupunginvaltuuston päätti 5.5. 1997, että kaupunkiin laaditaan keskustan osayleiskaava (suuralue1), osayleiskaavasta piti tulla luonnos 2002, mutta sitä ei ole näkynyt. Kaavoituskatsauksien mukaan kaupunki ei ole edes laatimassa enää keskustan osayleiskaavaa. Mikään viranomainen (YM, ELY, Oka, HaO) ei ole puuttunut asiaan, vaikka sitä on vaadittu. Vaikka perustuslain mukaan kuntalaisilla on itsehallinto, niin kuntalaisten itsehallintoa toteuttavan valtuuston päätösten täytäntöönpanoa kuntalain ja MRL:n mukaan kuntalaiset eivät voi valvoa, eivätkä voi vaikuttaa siihen, laittaako kunta valtuuston päätökset täytäntöön vai ei ja noudattaako kunta lakia vai ei. Kuntalakia (ja MRL:ää) ei ole haluttu vahvistaa kuntalaisten subjektiivisella oikeudella saada kunnanhallitus vastuuseen laiminlyönneistä.

Nimenomaisesti hyvin ja perusteellisesti laadittu, riittävän ohjaava, rajoitetusti joustava yleiskaava on kaikkien etu: kuntalaisten, kunnan (talouden) ja rakennuttajien. Kun kaikki tietävät mitä suunnilleen on suunniteltu minnekin, niin konflikteilta vältytään ja asiat etenevät sujuvasti. Mutta vaalirahoja hankkivat poliitikot ja pikavoittoja metsästävä rakennuttajat haluavat ad hoc-hankkeita, jolloin kaikki pitää olla ”joustavaa”. Jo poikkeuslupien siirtäminen kunnille on osoittautunut huonoksi vaihtoehdoksi. Suuri osa niistä on kaatunut hallinto-oikeuksissa, jos niistä on valitettu. Susi-poikkeusluvut menevät jatkossa helpommi läpi, koska törkeään tasoon korotetut oikeusmaksut estävät kuntalaisia, taloyhtiöitä, naapureita ja yhdistyksiä käyttämästä perustuslaillista laillisuusvalvontaoikeutta.

Rakentaminen on liiketoimintaa, joten sillä on myös liiketoimintariskit. Rakentamisen liiketoimintariskit ovat kaavoituksen viipyminen ja epävarmuus, yleensä kuntien hallinnon rattaissa sekä asuntojen markkinahinta. Miksi hallitus tai eduskunta haluavat kantaa rakennusalan liiketoimintariskiä? Rakennuttajat muuten pitävät kaavoitettua maata ”kanissa” odottamassa sopivaa aikaa, vaikka koko ajan ruikuttavat, ettei kaavoitettua maata ole.

Miksi muuten näitä ehdotuksia ei lähetetä tiedoksi asukas- ja kaupunginosayhdistyksille?

Yksityiskohtaiset kommentit

1. ELY-keskusten vallan ja valitusoikeuden poistaminen on ongelmallista, varsinkin kun oikeusmaksut on nostettu pilviin, kuntalaisten ulottumattomiin.

Ehdotus:

*”Pykälän 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus edistäisi kunnan alueiden käytön suunnittelun ja rakennustoimen järjestämistä. Voimassa olevassa säännöksessä elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksella oleva ohjaustehtävä poistuisi. Muutos korostaisi kunnallisen päätöksenteon itsenäisyyttä ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen roolia kunnan alueiden käytön suunnittelua ja rakennustoimen järjestämistä edistävänä asian-
tuntijaorganisaationa.”*

ELY-keskukset ovat vaihtelevasti puuttuneet kuntien sooloiluun, mutta juuri tuosta kaavoituskorruptio-aspektista johtuen kunnan tarvitseva ”kaavoituspäälystakin”. Esimerkiksi Uudenmaan ELY-keskus on puuttunut Espoon intoon rakentaa (siellähän johtava kaavoitusvirkamies tuomittiin) vastoin yleiskaavaa. Varsinais-Suomen ELY-keskus huomautti Turkuun useaan otteeseen keskustan osayleiskaavan laatimisesta, mutta kun mitään ei tapahtunut, niin ELY-keskus lopetti asiasta puhumisen. Siksi ELY-keskus sinänsä ei ole mikään kuntalaisten tai laillisuuden valvonnan takuu, mutta se voi mahdollistaa MRL:n ja yleisen edun valvomisen. ELY-keskuksen valittavat harvoin kuntien päätöksistä, niin kuin itse asiassa kuntalaisetkin, vaikka grynderipojat valittavatkin koko ajan. ELY-keskusten valituksista suurin osa hyväksytään hallinto-oikeuksissa. ELY-keskuksen valvontahan on pääasiassa juridista tai neuvottelevaa, joten se ei ole kunnallisen itsehallinnon vastaista. ELY-keskusten valitusoikeus voidaan poistaa, jos kuntalaisten perustuslaillista laillisuusvalvontaoikeutta ei enää rajoiteta ja hallinto-oikeusmaksut kunnallisvalituksille lasketaan kohtuulliselle tasolle, esim. 50 euroa hallinto-oikeus, 100 euroa KHO, ja valituslupahylky KHO 50 euroa.

Valitusoikeudesta puheenollen, pitäisi pikaisesti laajentaa valitusoikeus poikkeuslupa- ja rakennuslupa-asioissa naapuritaloyhtiön lisäksi taloyhtiön osakkaille, koska taloyhtiön osakkaat ovat todella huonossa asemassa, kun naapuristoon rakennetaan. Jos naapurirakennus tulee esimerkiksi yhden osakkaan ikkunan alle tai varjostamaan viereen ja taloyhtiön hallituksen jäsenet asuvat muualla tai rakennuksen toisessa päässä, jolloin asia ei heitä liikuta, niin osakkaalla ei ole mitään mahdollisuutta pakottaa taloyhtiön hallitusta valittamaan rakennus- tai poikkeusluvasta. Tai jos yhdelle taloyhtiön osakkaalle on hallitus antanut luvan tehdä muutostöitä myös yhtiön tiloissa ja julkisivulle suojelussa rakennuksessa, osakas ei pysty tekemään mitään. Hänellä itsellään ei ole valituslupaoikeutta, mikä johtuu hallinto-oikeuksien muodollis-juridisesta, kansalaisia väheksyvää tulkintaperinteestä. Koska tulkintaperinnettä ei voi muuttaa, niin lainsäädäntöä on muutettava.

2. Merkittävien asemakaavojen hyväksymisen siirtäminen kunnanhallitukselle tai lautakunnalle on ristiriidassa perustuslaissa, kuntalaissa ja MRL:n määritellyn kuntalaisten osallisuuden, vaikuttamismahdollisuuksien, avoimuuden ja kuntalaisten itsehallinnon kanssa.

Ehdotus:

”Asemakaavaprosessin sujuvoittamisen ja nopeuttamisen kannalta olisi kuitenkin edullista, jos valtuuston päätösvaltaa voitaisiin johtosäännössä siirtää kunnanhallitukselle tai lautakunnalle myös vaikutukseltaan merkittävien kaavojen osalta. Tämä olisi supusoinnussa myös kunnallisen itsehallinnon vahvistamista koskevan tavoitteen kanssa.”

Muutos ei todellakaan ole sopuosoinnussa kunnallisen itsehallinnon vahvistamista koskevan tavoitteen kanssa. Se siirtäisi päätöksenteon julkisesta keskustelusta, julkisesta valtuuston kokouksesta suljettuun kunnanhallituksen tai lautakunnan kokoukseen. Kunnan valtuutetut ovat suoraan kuntalaisten äänestämiä luottamushenkilöitä, sen sijaan kunnanhallituksissa ja lautakunnissa istuvat vain suurimpien puolueiden sisäpiirin edustajat, jotka ovat yleensä keskittyneet kaavoituskähmittään ja vaalirahoituksen hankintaan rakennuttajilta ja gryndereiltä.

3. Yleiskaavasta poikkeaminen vesittää MRL:n tavoitteet, kuten kestävä yhdyskuntarakenne. Se on myös ristiriidassa MRL 36 §:n kanssa

Ehdotus:

”Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 4 momentti, jossa väljennettäisiin ja joustavoitettaisiin yleiskaavan ohjausvaikutusta tilanteissa, joissa yleiskaava on ilmeisen vanhentunut.”

Jos yleiskaava on ilmeisen vanhentunut, kunnan olisi se pitänyt havaita jo vuosia sitten. MRL edellyttää, että kunta pitää yleiskaavan ajan tasalla. Käsittämätön ehdotus.

4. Asemakaavan laatiminen vaiheittain vesittää koko asemakaavan merkityksen rakentamista ohjaavan asiakirjana.

Ehdotus:

”Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jonka mukaan asemakaavamuutos voitaisiin laatia myös vaiheittain, siis vain tiettyä osakokonaisuutta tai osakokonaisuuksia koskien. Tällaisia osakokonaisuuksia voisivat olla esimerkiksi käyttötarkoitusten muutokset, rakennusoikeuden korottaminen tai useiden pienialaisten asemakaavojen suunnitteluperiaatteiden yhtenäistäminen tietyn teeman osalta.”

Ehdotetussa lisäyksessä MRL 50 § :iin (asemakaavan tarkoitus) todetaan: ”Asemakaavan muutos voidaan laatia myös vaiheittain.” Laissa asemakaavan vaiheittaistamista ei ole mitenkään rajattu. Asemakaava voidaan nyt jo laatia erikseen maanalaiselle rakentamiselle, joten vaiheistusta esiintyy. Tekstissä puhutaan käyttötarkoituksen muuttamisesta ja rakennusoikeuden korottamisesta, eikä sitä edes rajata ”vähäiseen” käyttötarkoituksen muuttamiseen tai rakennusoikeuden korottamiseen. Ehdotus avaa Pandoran lippaan supergryndaamiselle, jossa ensin rakennetaan kohtuullisen rakennusoikeuden talo ja sitten haetaan vaiheasemakaavalla rakennusoikeuden korotusta. Tuloksena on suuri rakennusmassa, jonka molemmat kaavoituskäsittelyt ovat tapahtuneet ”vähäisinä” vain kähmäreitten kunnanhallituksessa tai lautakunnassa. Näin voidaan sivuuttaa määräys merkittävien kaavojen käsittelemisestä valtuustossa, mikä on perustuslaillisen kunnallisen itsehallinnon vastaista.

Asemakaavan joustavoittaminen vesittää ajatuksen asemakaava-alueen kokonaissuunnittelusta ja muutoinkin MRL:n tavoitteet kestävästä ja viihtyisästä asuinympäristöstä. Tekstin ” *Useiden pienialaisten asemakaavojen suunnitteluperiaatteiden yhtenäistäminen tietyn teeman osalta* ” viittaa vahvasti ainakin keskustan vanhoihin arvokiinteistöihin sijoittaneiden kiinteistökeinottelijoiden hinnoon saada vanhojen talojen suuret ullakot jalostuskäyttöön. Tällaisten yleisten vaiheasemakaavamääräysten antaminen vanhoilla keskusta-alueilla on vain ja ainoastaan poliitikkojen kavereiden

kiinteistönjalostusta pahimmillaan talojen suojeluarvojen kustannuksella. Vielä pahempaa on se, että tällaisia muutoksilla ei kunnioiteta eikä ymmärretä näiden rakennusten ilmanvaihtoa. Suomessa on jo lisärakennettu ja remontoitu vanhoja rakennuksia mm. homekouluiksi.

Kun lakitekstissä ei mitenkään rajata vaihteellisuutta ja tekstinkin esimerkit ovat epämääräisiä, pykälä johtaisi yhä karmeampaan ad hoc -rakentamiseen ympäristön, vanhojen rakennusten ja kuntalaisten kustannuksella. Sen sijaan asemakaava-alueella käyttötarkoituksen muuttaminen asuinkäyttöön voitaisiin säätää yksinkertaisemmaksi, jos se ei sisällä lisärakennusoikeutta.

5. Yleiskaavasta perusteella rakentamisen laajentaminen hajauttaa kaupunkiseutuja. Se on myös MRL 51 §:n vastaista

Ehdotus:

”Momentista ehdotetaan myös poistettavaksi rajausta, jonka perusteella yleiskaavaan otettu määräys kaavan tai sen osan käyttämisestä rakennusluvan myöntämisen perusteena voi koskea vain kyläaluetta, johon ei kohdistu merkittäviä rakennuspaineita. Rajausta on johtanut siihen, että yleiskaavaa ei ole voitu käyttää rakentamisen suoraan ohjaamiseen sellaisilla kaupunkiseutuihin kuuluvilla asemakaavan ulkopuolisilla alueilla, joille ei ole tarkoituksenmukaista laatia asemakaavaa.”

Kun MRL:n tavoite on nimenomaisesti luoda taloudellisesti ja ekologisesti kestäviä yhdyskuntia, niin kaupunkiseutujen ad hoc -rakentaminen yleiskaavan perusteella johtaa hajautuvaan kaupunkirakenteeseen. Käsite ”ei ole tarkoituksenmukaista” laatia asemakaava on käsittämätöntä jargonia, kun laissa (MRL 51 §) todetaan asemakaavan laatimistarpeesta: ”Asemakaava on laadittava ja pidettävä ajan tasalla sitä mukaa kuin kunnan kehitys taikka maankäytön ohjaustarve sitä edellyttää.” Ehdotus on siis MRL 51 §:n vastainen.

6. Osallistumis ja arvointisuunnitelmista luopuminen ”vähäisten” asemakaavojen osalta on perustuslain kunnallisen itsehallinnon ja kuntalaisten osallistumismahdollisuuksien vastaista (myös KunL)

Ehdotus:

*”63 §
Osallistumis- ja arvointisuunnitelma*

”Mitä 1 momentissa säädetään, ei koske vaikutukseltaan vähäistä asemakaavan muutosta..”

Hallitus pyrkii kaikin tavoin ”norminpurun” nimissä loukkaamaan kuntalaisten perustuslaillista itsehallintoa estämällä asemakaavojen laadintaa (yleiskaava riittää), siirtämällä asemakaavojen käsittely kansalaisten suoraan valitsemalta valtuustolta poliittisen eliitin valitsemalle pieneen piiriin kunnanhallitukselle tai lautakunnalle, ja sallimalla epämääräisen vaiheasemakaavan, joka jouhevasti hyväksytään ”vähäisenä” lautakunnassa tai kunnanhallituksessa. Kun tähän kokonaisuuteen

lisätään osallistumis- ja arviointisuunnitelmista luopuminen ”vähäisissä” kaavoissa, kuten ne gryndausvaiheasemakaavat, niin herää kysymys, miksi kansalaiset ovat ylipäättään olemassa ja miksi kuntalaiset ylipäättään saavat äänestää, jos heidän valitsemallaan valtuustolla ei ole enää mitään merkitystä maankäyttö- ja kaavoitusasioissa. Puhumattakaan että kuntalaiset pääsisivät suoraan edes paperilla vaikuttamaan kunnan maankäyttöön osallistumalla tavalla tai toisella. Hallituksen esitys on törkeästi perustuslain ja kuntalain vastainen sekä ristiriidassa MRL:n tavoitteiden kanssa. Käsittämätöntä demokratian vastaista betonijunttamenoa.

7. Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen pysyviksi lisää kuntien kustannuksia ja hajauttaa yhdyskuntarakennetta

Ehdotus:

”129 a §

Rakennusjärjestyksen määräys vapaa-ajanasunnon käyttötarkoituksen muuttamisesta

Kunta voi osoittaa rakennusjärjestyksessä alueet ja edellytykset, joilla vapaa-ajanasunnon muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön ei edellytä poikkeamispäätöstä tai suunnittelutarveratkaisua ennen rakennuslupaa.

Rakennusjärjestyksen määräys voi koskea sellaisia alueita, joilla käyttötarkoituksen muutos ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.”

Vapaa-ajan asuntojen muuttaminen kätevästi pysyviksi edustaa ranta-asumisgryndaamista. Vapaa-ajan asuntojen rakentaminen lähelle kaupunkiseutuja ja sitten niiden muuttaminen pysyväksi asunoksi edustaa supergryndaamista, joka hajauttaa pahasti yhdyskuntia. Ongelma on ollut ylipäättään se, ettei MRL ole määritellyt selkeästi, mikä on ”vapaa-ajan asunto”. Esimerkiksi kesämökkikunta Kustavissa sijaitsee poikkeusluvin rakennuksia, jotka ovat kesämökeiksi naamioituja omakotitaloja keskuspölynimureineen. MRL:ssä pitää määritellä ensin ”vapaa-ajan asunto” esimerkiksi kuivakäymälän ja oman vedenpuhdistuksen omavaksi rakennukseksi. Vesivessa on epäekologisimpia rakentamisen keksintöjä.

Mökkikunnat toivovat lisää veronmaksajia, mutta eivät yhtään laske sitä, että uudet asukkaat maksavat mm. rakennustarkastajina, infrakustannuksina, mahdollisesti kouluina ja päiväkoteina. Sote on siirtymässä maakunnille, joten pääosin ikäihmisten mökki-kotirakentaminen ei siten enää kosta tautuisi sote-kuluina. Kaupunkiseuduilla, kuten Turun alueella esimerkiksi kokoomus / Harjattulan Paasiviopistoyhdistys on gryndaamassa Kakskertaa ”mökeiksi”, jotka jatkossa siis tulevat olemaan pysyviä asuntoja. Se tulee todella lisäämään mantereella asuvien turkulaisten maksutaakkaa, koska jo nyt Hirvensalon kaavoittaminen on tullut kalliiksi infrastuktuurin, koulujen ja päiväkotien vuoksi. Kakskerta sijaisee Turun saarien perukoilla. Saarien rakentaminen on jo aiheuttanut mantereella asuville turkulaisille noin 100 miljoonan euron kustannukset. Hirvensalossa asuvat eivät koskaan maksa niin paljon kuntaveroja, että saaren infra tulisi heidän veroilla maksettua.

Mökkien muuttaminen pysyväksi asunoksi voidaan sallia, jos rakennusoikeutta ei lisätä eikä kunnalla ole velvollisuutta rakentaa tai kunnossapitää muuntamisen aiheuttamaa infraa (kuten katuja, tietä, siltoja, viemäreitä, vesijohtoja), järjestää koulukuljetuksia ja joukkoliikennettä ex-mökkialueille, puhumattakaan palveluiden järjestämisestä lähimaastoon. Jos haluaa asua ”mökkikorvessa”, niin siellä ei ole palveluja. Turku on jo maksanut itsensä kipeäksi Hirvensalon rakentamisesta, jossa on myös osin muunnettu mökkejä pysyviksi asunnoiksi, usein laittomasti Turun rakennuslautakunnan katsellessa menoa jälkikäteen hyväksyen.

Johtopäätökset

Lakimuutoksen perusteluksi ja tavoitteeksi todetaan kaavoitukseen ja rakentamiseen liittyvää sääntelyä keventämällä ja selkeyttämällä kaavoitusta ja rakentamista koskevia säännöksiä sekä lisätä rakentamismahdollisuuksia. Kysymys kuuluu, **miksi rakentamismahdollisuuksia pitää edistää?** Tällä hetkellä rakennetaan niin, että markkinat ovat kuumentuneet ja hinnat nousussa. Suomi alkaa olla täyteen rakennettu jos jonkinlaista rumaa, kallista ja huonoa betonihompepömpeliä 5,5 miljoolle ihmiselle. Kasvukeskuksissa on pulaa kohtuuhintaisista vuokra-asunnoista, mikä ei parane gryndaamista ja kiinteistökeinottelua lisäämällä, vaan oikeasti yleishyödyllistä asuinrakentamista edistämällä (ks. yllä). Esitetyt muutokset eivät selvänä kaavoitusta, koska ne ovat ristiriidassa MRL:n tavoitteiden ja pykälien sekä perustuslain ja kuntalain kanssa.

Rakentaminen edes omalle maalle ei ole mikään oikeus, puhumattakaan ihmisoikeus. Sen on todennut mm. oikeustieteilijä Hannu Tapani Klami. Hallituksen esitys kuitenkin lähtee siitä ajatuksesta, että rakentaminen on jokagrynderin ja jokaisen kiinteistönomistajan perusoikeus, johon muiden ei pidä sekaantua. Se tulee kalliiksi kunnille (lähinnä infra), hajauttaa yhdyskuntarakennetta, lisää autoliikennettä, tuottaa epäviihtyisää ympäristöä sekä tuhoaa kulttuurimaisemia, arvokkaita luontoalueita ja arvorakennuksia.

Valitettavasti tässä maassa ei ole perustuslakituoimioistuinta, jonne voisi vielä poliitiikkojen älyvaimmat ehdotukset tarkistettavaksi. Toivottavasti eduskunnan perustuslakivaliokunnassa ja ympäristövaliokunnassa ollaan hereillä. Ja toivottavasti lakiehdotus myös käsitellään perustuslakivaliokunnassa.

Turussa 31.8. 2016

Maarit Nermes

Pahoittelen mahdollisia kirjoitusvirheitä, koska sain tiedon lausuntomahdollisuudesta viime hetkillä.